

Hodnocení: 3 body

Berryman, E. 2005. Belief, apparitions, and rationality: The social scientific study of religion after Wittgenstein. *Human Studies*, 28: 15-39.

Matěj Plesník 333412

Alternativní název: Racionalita a iracionalita v náboženském životě v kontextu sociální interakce.

Na podstatu náboženství existují různé názory. Některé se jej snaží „vysvětlit“ z hlediska racionální účelnosti, jiné naopak hovoří o náboženství jako o daném způsobu myšlení a života. Autor tohoto článku se ale zcela neztotožňuje ani s jedním z nich. Na příkladu samozvané kanadské „prorokyně“ a jejích vyznavačů ukazuje, jak může v praxi fungovat vztah mezi „vírou“ a „rozumem“, resp. mezi náboženskou teorií a praxí. Vyznavači nejdřív pochybují, ale pak se na základě relativně racionálních důkazů obrátí na víru. Potom už ale víru považují za hotovou věc a každý, kdo neuvěří, se dopouští chyby na základě vlastní (morální) nedostatečnosti, neboť odmítá přijmout argumenty i přes jejich zjevnou platnost. Autor tak na tomto příkladu ukazuje, že náboženství se vyvíjí v sociálním kontextu, a není jej proto možné jednostranně považovat za hotovou věc nezávislou na myšlení a jednání jednotlivců.